

ה"ת 25601/04/21 - תמיר נג'ים נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בנצרת

ה"ת 25601-04-21 נג'ים נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט דניאל קירס
המבקש	תמיר נג'ים באמצעות ב"כ עוה"ד ג'וליאן חדאד
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל באמצעות רס"מ אורי סטטניקוב

החלטה

1. בפני בקשה להחזרת תפוסים.
2. בבקשה נטען כי המבקש מתגורר בשכונת כרם עיד בבית ג'ן בדירה השייכת להוריו, ועוסק בשיווק דלקים. לטענתו הוא הבעלים הרשום של המשאית מושא הבקשה.
3. לטענת המבקש, ביום 6.4.2021 בשעה 9:54 לערך ביצעה המשטרה חיפוש בדירת מגוריו ובחצריו על בסיס צו חיפוש המאפשר חיפוש בכתובת אחרת -- כתובת במעלות תרשיחא (רח' מצדה 20 דירה 14). המבקש טען, לפיכך, כי החיפוש בבית מגוריו ובחצריו בבית ג'אן נעשו ללא צו חיפוש כלל, וכי לא התקיימו הנסיבות המיוחדות לביצוע חיפוש ללא צו.
4. עוד נטען בבקשה כי אותו צו חיפוש התיר למשטרה ולנציגי רשות המסים לתפוס מיכל דלק, נוזל דלק הנמצא בהם, משאבות דלק, צנרת, רכב או משאית תדלוק וכל חפץ ו/או מסמך הקשור לעסק מסוג תחנת דלק והתשלום/איחסון דלקים/הובלתם והמשמש אותו וכל עסק אחר השייך למבקש לרבות מחשב מוסדי ועוד, הכל כמפורט בצו החיפוש. לטענת המבקש, הצו לא נמסר לו או למי מטעמו במעמד החיפוש (אלא נמסר לבא כוחו לאחר שהוא פנה לנציג המשטרה בכתב). לטענת המבקש, לאחר ביצוע החיפוש מסרו נציגי המשטרה דו"ח חיפוש לאחיו מר עדי נג'ים. בהתאם לדו"ח החיפוש תפסה המשיבה דיסק בצבע לבן, טלפון מסוג איפון בצבע כסף, מכשיר טאבלט בצבע שחור, קלסר אפור, מחברת כחולה ועוד, מחשב נייד בצבע שחור ומחשב מסוג אבוס כסוף ותיק מחשב בצבע שחור.
5. לטענת המבקש, במקביל לביצוע צו החיפוש ובאותו יום, נתפסה המשאית אשר הובילה דלקים על ידי נהג שכיר של המבקש (מר סאהר סויד). נטען כי מתוך 8000 ל' דלקים שהובילה המכלית, נציגי המשיבה שאבו 5500 ל' דלקים, ככל הנראה לצורך בדיקת תקינות. לטענת המבקש, לא נמסר כל אישור בדבר תפיסת דלקים. הנהג נחקר

ושחרר באותו יום.

6. לטענת המבקש, ביום 7.8.2021 פנה ב"כ המבקש לנציג המשטרה רנ"ג אלי מזור בבקשה לקבלת העתק הצווים לתפיסת הרכוש, וכן טבלה המפרטת את הרכוש שנתפס בעניינו של המבקש. נטען כי ביום 12.4.2021 נשלחו למשרדו החלטה למתן צו מניעה והמצאת מסמכים לכלי רכב ושייט מיום 7.4.2021, צו חיפוש ותפיסת נכסים, ודו"ח חיפוש מיום 6.4.2021.

7. לטענת המבקש הוא טרם זומן לחקירה או לבירור בידי המשטרה או רשות המסים.

8. לטענת המבקש, עיון בצווים מלמד כי בית המשפט נעתר לבקשת המשטרה למתן הצווים ללא כל נימוק וללא ציון פירוט למהות החשד והעילה למתן הצווים. לטענת המבקש הוא עומד בפני שוקת שבורה, כאשר אין לו שמץ של מושג מה החשד או העילה בבסיס החלטת בית המשפט להיעתר לבקשת המשטרה לתפוס את נכסיו ולפגוע בזכותו לעבוד. לטענתו, אין כל חשד לביצוע עבירה ואין כל עילת תפיסה. לטענתו, המקרה שבפנינו חושף התנהלות של רשויות האכיפה הסותרת מושכלות יסוד במשפטנו, וקשה להלום התנהלות כזו הרומסת ברגל גסה זכויותיו של המבקש. שכן תפיסת רכוש פוגעת בזכות היסוד לקניין, וזכותו הבסיסית של הנפגע לדעת מה הבסיס החוקי והשיקול שעמד בבסיס אותה החלטה פוגענית, כאשר בעניינו אין כל שיקול ואין בסיס.

9. לטענת המבקש הפגם מתעצם כאשר המשטרה פנתה יומיים לאחר ביצוע החיפוש ותפיסת המשאית בבקשה למתן צו איסור דיספוזיציה בקשר למשאית, כאשר גם אז לא ראתה המשטרה לנכון לפרט כל חשד לביצוע עבירה ואף לא את הנימוקים אשר עומדים בבסיס בקשתה, עובדה אשר לא הפריעה למלאכת אישור הצו על ידי בית המשפט.

10. לטענת המבקש הוא מנהל את עסקו באופן חוקי ותקין, וככל שיש למשטרה דעה אחרת או חשד אחר, תתכבד ותפרט את עמדתה ואת העילה שעומדת בבסיס פעולותיה שמשמעותן פגיעה אימה בזכויותיו היסודיות.

דין

11. בדיון במעמד הצדדים, לא חלק נציג המשטרה על טענות ב"כ המבקש בענין המסמכים אשר הועברו לו, מהם עלה כביכול כי הוצא רק צו חיפוש אחד אשר נועד לכתובת במעלות-תרשיחא. בדיון התברר כי ישנו צו חיפוש אחר, שנועד לביתו של המבקש בבית ג'אן. לאור זאת, חזר בו המבקש מטענתו לפיה החיפוש בביתו ובחצריו בוצע ללא צו חיפוש.

12. כמו כן בפתח הדיון הודיע נציג המשטרה כי המשטרה מסכימה לשחרר את המחשבים שנתפסו.

13. כטענת המבקש, עיון בצווים שניתנו (צווי החיפוש, צו איסור דיספוזיציה) מעלה כי לא צוינה בהם העבירה מושא החשד בבסיסם. בדיון, פירט נציג המטרה שתפיסת המשאית היא לפי עילת תפיסת חפץ המשמש לעבירה לפי סעיף 32 לפסד"פ, כמו כן לפי עילת תפיסה עתידית, ועילת תפיסת ציוד המשמש ללא רישיון לפי סעיפים 27א(א) ו-27ד לחוק רישוי עסקים, המסמיכים את הרשות החוקרת לתפוס חפץ כראיה וגם לחילוט עתידי. המטרה מתנגדת לשחרור המשאית בשלב זה כי אי אפשר להשאיר את המשאית בעסק שאינו מורשה. נציג המטרה הוסיף, לשאלת בית המשפט, כי החשדות מעבר לניהול רישיון עסק הם לשימוש בחשבוניות פיקטיביות וכתוצאה מכך יש חשד לעבירת דיווח ברשויות המס.

14. עיון בבקשה לצו החיפוש הראשון שהוצא ביום 1.4.2021, לבית המבקש בבית ג'אן (תיק 358-04-21), מעלה כי נטען בה לחשדות לניהול עסק ללא רישיון (תחנת דלק ותדלוק/הובלת דלקים/מכירת דלקים) לפי סעיפים 4 + 14 לחוק רישוי עסקים, מעשה פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338א(3) לחוק העונשין, עבירות על חוק התכנון והבניה, עבירות מרמה ותרמית כלפי הציבור, עבירות מס הכנסה ומע"מ, עבירות הלבנת הון וכן עבירות נוספות שיתגלו.

15. עיון בבקשה לצו החיפוש השני (לכתובת במעלות תרשיחא) שהוצא ביום 5.4.2021 (תיק 4749-04-21) מעלה כי נטען בה לעבירות ניהול עסק ללא רישיון (תחנת דלק ותדלוק/איחסון דלקים/הובלת דלקים) לפי סעיפים 4 + 14 לחוק רישוי עסקים, מעשה פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338א(3) לחוק העונשין וכן עבירות נוספות שיתגלו.

16. עיון בצו מניעה והמצאת מסמכים לכלי רכב ושייט מיום 7.4.2021 מעלה כי העבירה הנזכרת בה היא ניהול עסק ללא רישיון לפי סעיפים 4 ו-14א לחוק רישוי עסקים.

17. ב"כ המבקש טען כי בכל הנוגע לחשדות לעבירות מס, לא ניתן לתפוס את המשאית כחפץ שבו נעשתה העבירה. לא אדרש לטענה זו כעת, שכן, כפי שאבאר, מצאתי שקיים חשד סביר נגד המבקש בענין ניהול עסק הטעון רישוי בלא רישיון עסק לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 וכי קיימת עילת לתפוס את המשאית לפי סעיף 27א לחוק זה, כטענת המטרה.

18. ב"כ המבקש טען כי "אין כל חובה חוקית אין סעיף חוק שמחייב משווק דל[ק] במכולות להצטייד ברישיון עסק מטעם המועצה המקומית, אין הנחיה כזאת" (ע' 2 ש' 26-27). לטענתו, העיסוק הזה מוסדר בתקנות שירותי הובלה, התשס"א-2001, פרק שני.

19. הנני דוחה את טענת המבקש לפיה אין חובת רישוי לפי חוק רישוי עסקים למשווק דלק. "קבוצה 2 - דלק ואנרגיה" בתוספת לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013 מציינת מפורשות בסעיף 2.1 ג, "מכירתו, חלוקתו". יצוין בשולי הדברים כי חוק הגז וחוק שירותי הובלה, התשנ"ז-1997 נזכרים בטור ז' שם, כחיקוקים שנדרש שיורשה העסק גם לפיהם על מנת לקבל רישיון עסק לפי חוק רישוי עסקים (ראו סעיף 7 לצו). כלומר, נדרשים הן רישוי לפי חוקים אלה הן רישיון עסק לפי חוק רישוי עסקים.

20. הנני מוצא חשד סביר נגד המבקש בענין הפעלת העסק ללא רישיון (ראו המסמך שסימנתי 3 ממועד לפני הבקשות לצווים, וכן המסמך שסימנתי 2). המבקש טען כי הגיש בקשה לרישוי עסק אך המשטרה אינה נותנת עמדה במשך שנה וחצי; ברי שאף אם כך הם פני הדברים, סעדו של המבקש אינו בנטילת החוק לידיים והפעלת עסק ללא רישיון בניגוד לחוק (אלא בפניה בהליך מינהלי מתאים ככל שהוא סבור היה שיש לו עילה לכך), וככל שהפעיל את העסק ללא רישיון, עיכוב נטען של המשטרה במתן עמדה לבקשתו לרישיון עסק אינו מביא לשחרור המשאית.

21. נציג המשטרה טען כאמור לעילה לתפיסת המשאית בגין העדר רישיון עסק, לפי סעיף 27א וסעיף 27ד לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968. סעיף 27א קובע:

אמצעים להפסקת עבירות של רוכל
27א. (א) היה לרשות רישוי, או למי שהיא הסמיכה לכך, יסוד סביר להניח כי רוכל עבר עבירה לפי סעיף 14 או שלא קיים הוראת חוק עזר לפי סעיף 11ג, רשאית היא או מי שהסמיכה לכך -
...
(2) לתפוס את המרכולת שבידי הרוכל וכן כל כלי ואבזר המשמש את הרוכל בעיסוקו, לרבות כל כלי ואמצעי המשמש להובלת המרכולת, לנשיאתה, להצגתה לראויה או להחסנתה (להלן - חפצי רוכל); נתפסו חפצי רוכל כאמור, ימסור לרוכל מי שביצע את התפיסה הודעה בכתב, חתומה בידו, על התפיסה, המציינת את מהות העבירה שעבר הרוכל לדעת מבצע התפיסה והמפרטת ככל האפשר בנסיבות הענין את החפצים שנתפסו.

סעיף 27ד לחוק זה קובע:

דין חפצי רוכל שנתפסו
27ד. (א) חפצי רוכל שנתפסו יישמרו בידי רשות הרישוי, על חשבון הרוכל, עד אשר יקבע בית המשפט מה ייעשה בהם; לרשות הרישוי זכות עכבון בחפצים כערובה לתשלום הוצאות התפיסה והשמירה, כשהיא זכאית להן על פי קביעתו של בית המשפט.
....

22. ב"כ טען גם טענה חלופית לטענה (שנדחתה לעיל) לפיה אין נדרש רישיון עסק לפי חוק רישוי עסקים, לפיה המבקש אינו בגדר "רוכל". עסקו של המבקש, של שיווק דלק במשאית, מהווה רוכלות. כבר לפני למעלה מ-60 שנה, ועוד לפני חקיקת חוק רישוי עסקים, שיווק דלק (חלוקת נפט) נחשב ל"רוכלות" (בג"ץ 192/59 **לדרמן נ' עיריית אשקלון**, פ"ד י"ג 1975, 1977 ליד האות ב'-ג'). סעיף 2א(ה) לחוק רישוי עסקים החל על ענייננו קובע: "בחוק זה, 'רוכלות' - עיסוק בקניה, במכירה או בהצעת שירותים או מלאכה לציבור שלא בתוך מבנה קבע". שיווק דלת מתוך משאית מהווה מכירה שלא בתוך מבנה קבע. ודוק, אף ההיסטוריה החקיקתית מצביעה על כך שמכירה נידת מהווה רוכלות. ראו בדברי ההסבר להצעת החוק (הצעת חוק לתיקון 3 שלמים הפכה לתיקון 4 לחוק, בו הוספו לחוק סעיפים 27א, 27ב ו-27ד בהם עסקינן): "הרוכלות לסוגיה - רוכלות קבועה, רוכלות **ניידת**, רוכלות בימים מסויימים (ימי שוק) ורוכלות עונתית (כגון לפני חגים) - הפכה בשנים האחרונות לתופעה נפוצה בארץ" (הצעת חוק רישוי עסקים (תיקון מס' 3), התשל"ז-1977 (ה"ח 236); ההדגשה הוספה). יפים לענייננו, בשינויים המחויבים, דברים אלה שנקבעו בענין הגדרת

הרוכלות בסעיף 2א(ה) הנזכר, בהקשר של מכירת מזון מתוך משאית: "העותרים עוסקים במכירת מוצרי מזון ממשאית ולפיכך עיסוקם זה נופל בגדר 'רוכלים' לאור ההגדרה הנ"ל" (עת"מ (ת"א) 1140/01 **שאשא נ' עירית חולון** (19.5.2002)).

להשלמת התמונה אוסיף, לענין חובת רישוי עסק לעסק רוכלות, כי צו רישוי עסקים מציין בגדר עסקים הטעונים רישוי "רוכלות בעסק הטעון רישוי", תוך הפניה ל"אישור לפי סוג העסק בו עוסקת הרוכלות" (פריט 6.9 לתוספת לצו). יישום לענייננו: בענין רוכלות נידת בדלק, מפנה פריט 6.9 לצו רישוי עסקים לאישור הנדרש לפי אותו צו לפי עסק למכירתו ולחלוקתו של דלק.

23. סיכום ביניים: עסק של שיווק דלק מתוך משאית טעון רישוי עסק לפי חוק רישוי עסקים; מדובר ברוכלות, ועל כן סעיפים 27א ו-27 לחוק חלים; ועל כן, ולאור החשד הסביר להפעלת העסק ללא רישיון עסק, מוסמכת המשטרה לתפוס את המשאית המהווה, כלשון סעיף 27א לחוק, "כלי ואמצעי המשמש להובלת המרכולת, לנשיאתה" ולהחזיק אותה לפי סעיף 27 לחוק, עד אשר יקבע בית המשפט מה יעשה בה. ונוכח החשד הסביר להעדר רישיון עסק, וכאשר המבקש עצמו טוען כי הוא נדרש למשאית על מנת להמשיך ולהפעיל את העסק (ע' 2 ש' 22, ע' 4 ש' 6, 14), מקובלת עלי טענת המשטרה לפיה בית המשפט לא צריך להורות על החזרת המשאית כדי שהמבקש ימשיך ויעסוק באמצעותה לכאורה ללא רישיון עסק הנדרש. ב"כ המבקש טען לצורך שתפיסה תהיה מידתית; אולם מאחר שהוא לא טען שיש לו רישיון עסק; ומשקיים חשד סביר לעבירה של הפעלת עסק ללא רישיון; ומאחר שאף לשיטת המבקש הוא צריך את המשאית כדי להמשיך ולהפעיל באמצעותה את העסק; הנני מוצא את המשך התפיסה כמידתית.

24. הנני מוצא בנוסף, כי קיימת למשטרה עילה לתפיסת המשאית כראיה בחשד לניהול עסק שלא כדין באמצעותה; זאת, לפי סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש)[נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

25. גם אם באי-ציון סעיפי העבירה בצווים שניתנו בידי המותבים הנכבדים שהוציאו אותם מהווה פגם, נוכח החשד הסביר הרלוונטי אשר אמנם היה נמצא בתיק בזמן הוצאתם, איני מוצא כי משקלו של פגם זה עולה לכדי תוצאה של שחרור המשאית למרות קיומן של עילות תפיסה.

התפוסים הנוספים

26. כאמור נציג המשטרה הסכים בדיון לשחרור המחשבים שנתפסו, על כן הנני מורה למשטרה להשיבם לידי המבקש.

27. עמדתי לעיל על החשד הסביר בענין הפעלת עסק טעון רישוי ללא רישיון לפי חוק רישוי עסקים. כאן אציין כי בנוסף מצאתי בתיק חשד סביר נגד המבקש בענין עבירות מס. על כן, וכפוף לאמור בסוף בפסקה זו, אני דוחה את הבקשה להשבת התפוסים הנוספים (דיסק, טלפון, קלסר, מסמכים בתיק מחשב), העשויים לשמש כראיות. גם כאן לא מצאתי כי הפגם הנטען באי-ציון סעיפי העבירה בצו החיפוש מוביל לשחרור תפוסים אלה למרות חשד סביר ועילת

תפיסה. אציין כי עיינתי בדיסק וייתכן והוא אינו קשור לפשרה זו; המשטרה תבחן את הדיסק ואת המסמכים האחרים ותודיע למבקש בתוך 14 יום מה מתוכם, אם בכלל, ניתן להשיב למבקש מפאת העדר רלוונטיות לחקירה.

28. המבקש הגיש בקשה מוסכמת לתיקון פרוטוקול; הבקשה לתיקון פרוטוקול מתקבלת.

ניתנה היום, כ"ג אייר תשפ"א, 05 מאי 2021, במעמד הצדדים.

דניאל קירס, שופט